

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет германської філології і перекладу
Кафедра германської і фіно-угорської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної роботи
Мирослав СОЛОВЕЙ
“29” серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Друга іноземна (німецька) мова

Спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
освітньо-професійна програма	Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації
статус дисципліни	нормативна

Форма навчання денна / заочна
Навчальний рік 2023 – 2024
Семестр II
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова навчання німецька
Форма підсумкового контролю іспит

Розробник: Кондратенко В. В., викладач кафедри германської і фіно-угорської філології

Схвалено на засіданні кафедри германської і фіно-угорської філології, протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Марія ШУТОВА

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології і перекладу, протокол № 1 від « 29 » серпня 2023 р.

Голова вченої ради
факультету

Ярослава ГНЕЗДІЛОВА

1. Мета - надати студентам систематизовані знання з курсу Другої іноземної мови (німецької), сформувати навички німецькомовної компетенції в межах тематики курсу: мовні (фонетичні, лексичні, граматичні, орфографічні); мовленнєві (аудіювання, читання, говоріння, письмо); соціокультурні.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) **5** кредитів ЄКТС; **150** год., у тому числі:

практичні заняття – 102 год.

самостійна робота – 48 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. Знати

- систему звуків та основні інтонаційні моделі сучасної німецької мови;
- лексичний та фразеологічний матеріал з тем курсу, а саме: „Інформація про себе. Покупки. Продукти харчування. Робота і вільний час. Навчання. Сім'я і домашнє господарство Німецькомовні країни”, а також з тематики занять для домашнього читання;
- граматичні правила та явища, пропоновані для вивчення на 1 курсі, зокрема: "Теперішній час слабких і сильних дієслів. Рід іменників. Відмінювання іменників. Утворення множини іменників. Прийменники (темпоральні, локальні). Порядок слів (просте речення, складносурядне речення). Заперечення".
- лінгвокраїнознавчу інформацію, зокрема: володіти інформацією про географічне положення, історію, культуру Німеччини та інших німецькомовних країн в межах окреслених тем, навичками міжкультурної комунікації.

3.2. Вміти

- застосовувати знання про систему звуків сучасної німецької мови з метою фонетично правильного оформлення мовлення в межах вивчених за програмою тем;
- розпізнавати основні інтонаційні моделі сучасної німецької мови та використовувати їх в різних комунікативних ситуаціях в межах вивчених за програмою тем;
- розпізнавати вивчені лексичні одиниці, їх однокореневі форми в усних та письмових текстах з тем, що вивчаються: "Інформація про себе. Покупки. Меблі. Продукти харчування. Робота і вільний час. Сім'я і домашнє господарство", а також з тематики занять для домашнього читання;
- розпізнавати вивчені граматичні форми і структури, а саме: "Теперішній час слабких і сильних дієслів: утворення, вживання. Рід іменників. Відмінювання іменників. Утворення множини іменників. Займенники: особові, присвійні. Прийменники (темпоральні, локальні, модальні). Порядок слів у реченні (просте речення, складносурядне речення). Заперечення." в усних та письмових текстах з тем, що вивчаються;
- вживати лексичні одиниці, граматичні форми та структури в усному та писемному мовленні з тем, що вивчаються;
- вести бесіду або диспут з проблем за темами курсу;
- моделювати мовленнєві ситуації з використанням заданого лексичного та граматичного матеріалу;
- переказувати прочитаний текст або висловити своє ставлення до проблем, порушених в ньому, використовуючи вивчений лексичний і граматичний матеріал;
- писати твори, листи, перекази з вивчених тем;
- вміти виправляти власні помилки, допущені в усному та писемному мовленні.

3.3. Володіти

- елементарними навичками аудіювання монологічних і діалогічних автентичних текстів, а також навичками сприймати на слух мовлення викладачів і одногрупників в межах вивчених за програмою тем;

- навичками читання коротких монологічних і діалогічних текстів: прозових і поетичних творів різних стилів (художнього, публіцистичного, ділового);
- навичками розпізнавання граматичних, фонематичних і інтонаційних явищ та структур, пропорованих для вивчення на I курсі, і вживання їх у мовленні в межах вивчених за програмою тем;
- елементарними навичками усного монологічного і діалогічного мовлення, вживаючи лексичні одиниці, граматичні форми та структури на матеріалі тем, передбачених програмою I курсу;
- елементарними навичками писемного мовлення в межах вивченого матеріалу, з використанням таких типів тексту: лист, переказ, твір.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна "Друга іноземна мова (німецька)" є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійна програма "Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації".

Дана навчальна дисципліна є нормативною і належить до циклу професійної та практичної підготовки Навчального плану підготовки фахівців з вищою освітою денної та заочної форми навчання. Викладається у II семестрі в обсязі 150 год. (5 кредитів ECTS): практичні (аудиторні) заняття – 102 год., самостійна робота – 48 год. У курсі передбачено 2 змістових модулів. Звітність – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

Завдання вивчення дисципліни полягає в оволодінні іншомовними професійно орієнтованими компетентностями в межах тематики курсу:

- мовною (фонетичною, лексичною, граматичною);
- мовленнєвою (аудіювання, читання, говоріння, письмо);
- соціокультурною.

Формування у майбутніх фахівців таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов у бізнес-комунікації.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 14. *Здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з*

представниками різних соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. *Здатність сприймати українськомовний та іноземний (з англійської мови та другої іноземної мови) текст на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо) для здійснення усного послідовного перекладу ділових переговорів і конференцій, синхронного перекладу з англійської мови.*

6. Результати навчання студентів із дисципліни (освітнього компонента) “Друга іноземна (німецька) мова” (I курс):

Результати навчання студентів із дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад»:

Результат навчання (знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4 автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та критерії оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1	Знати		
1.1	<u>Фонетика</u> - систему звуків та основні інтонаційні моделі сучасної німецької мови;	Практичне заняття / самостійна робота. Комунікативний метод навчання; проблемне навчання, диференційоване навчання, особистісно орієнтоване навчання; ігрові технології; проектні технології, інтерактивні технології, інформаційно-комунікаційні	<ul style="list-style-type: none"> • поточне оцінювання; • тести; • модульний контроль; • підсумковий контроль – іспит
1.2.	<u>Лексика</u> лексичний та фразеологічний матеріал з тем курсу, а саме: „Інформація про себе. Покупки. Продукти харчування. Робота і вільний час. Навчання. Сім'я і домашнє господарство Німецькомовні країни”, а також з тематики занять для домашнього читання;		
1.3.	<u>Граматика</u> - граматичні правила та явища, пропоновані для вивчення на 1 курсі, зокрема: "Теперішній час слабких і сильних дієслів.		

1.4	<p>Рід іменників. Відмінювання іменників. Утворення множини іменників. Прийменники (темпоральні, локальні). Порядок слів (просте речення, складносурядне речення). Заперечення".</p> <p>- лінгвокраїнознавчу інформацію, зокрема: володіти інформацією про географічне положення, історію, культуру Німеччини та інших німецькомовних країн в межах окреслених тем, навичками міжкультурної комунікації</p>	технології.	
2	Уміти		
2.1	<p><u>Аудіювання</u></p> <p>- застосовувати знання про систему звуків сучасної німецької мови з метою фонетично правильного оформлення мовлення в межах вивчених за програмою тем;</p> <p>- розпізнавати основні інтонаційні моделі сучасної німецької мови та використовувати їх в різних комунікативних ситуаціях в межах вивчених за програмою тем;</p> <p>- розпізнавати вивчені лексичні одиниці, їх однокореневі форми в усних та письмових текстах з тем, що вивчаються: "Інформація про себе. Покупки. Меблі. Продукти харчування. Робота і вільний час. Сім'я і домашнє господарство", а також з тематики занять для домашнього читання;</p> <p>- розпізнавати вивчені граматичні форми і структури, а саме: "Теперішній час слабких і сильних дієслів: утворення, вживання. Рід іменників. Відмінювання іменників. Утворення множини іменників. Займенники: особові, присвійні. Прийменники (темпоральні, локальні, модальні). Порядок слів у реченні (просте речення, складносурядне речення). Заперечення." в усних та письмових текстах з тем, що вивчаються;</p>	<p>Практичне заняття / самостійна робота.</p> <p>Комунікативний метод навчання; проблемне навчання, диференційоване навчання, особистісно орієнтоване навчання; ігрові технології; проектні технології, інтерактивні технології, інформаційно-комунікаційні технології.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • поточне оцінювання; • тести; • студентські презентації та виступи на заняттях; • написання творів та есе; • модульний контроль; • підсумковий контроль – іспит
2.2	<p><u>Говоріння</u></p> <p>- вживати лексичні одиниці, граматичні форми та структури в усному та писемному мовленні з тем, що вивчаються;</p> <p>- вести бесіду або диспут з проблем за темами курсу;</p> <p>- моделювати мовленнєві ситуації з використанням заданого лексичного та граматичного матеріалу;</p> <p>- переказувати прочитаний текст або висловити своє ставлення до проблем,</p>		

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Друга іноземна (німецька) мова»

Таблиця 3

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначити їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
ПРН 20. <i>Сприймати українськомовний та іношомовний (з англійської мови та другої іноземної мови) текст на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо) для здійснення усного послідовного перекладу ділових переговорів і конференцій, синхронного перекладу та аудіовізуального перекладу з англійської мови.</i>	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання Модульна контрольна робота Іспит

8. Система оцінювання результатів навчання студентів

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни;

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

8.1 форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Групова та індивідуальна робота на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи (максимальний бал 50)

2. Виконання модульних контрольних робіт (максимальний бал 20)

- підсумкове оцінювання у формі іспиту (максимальний бал 30)

8.2 Організація оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0». У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

2. МКР з німецької мови для студентів 1 курсу складається з наступних завдань: завдання для перевірки рівня сформованості лексичної, граматичної компетентностей студентів з тем, які визначені робочою навчальною програмою курсу.

Обсяг завдань, які виконуються під час МКР: аудіювання – звучання тексту до 2хв.; читання – обсяг тексту до 1500 друкованих знаків; лексико-граматичне завдання – переклад речень з української мови на німецьку, завдання множинного вибору, підстановочні вправи; писемне мовлення – до 80 слів.

Термін виконання МКР – 2 академічні години.

Критерії оцінювання кожного окремого завдання вказані безпосередньо в умові кожного конкретного завдання МКР.

Оцінювання завдань для перевірки рівня сформованості лексичної, граматичної компетентностей відбувається шляхом віднімання від загальної кількості балів за конкретне завдання 0,25 бала за орфографічну помилку, 0,5/ 1 бала за граматичну або лексичну помилку.

Загальна кількість балів за конкретне завдання і кількість балів, які віднімаються за помилки або невиконання вимог до змісту вказана в кожному конкретному завданні.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Вона оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

II семестр	
«відмінно»	– 20 балів;
«добре»	– 16 балів;
«задовільно»	– 12 балів;
«незадовільно»	– 8 балів.
Неявка на МКР	– 0 балів.

- підсумкове оцінювання

Іспит з німецької мови на 1 курсі передбачає монологічне/діалогічне мовлення студента за заданою ситуацією, переклад речень/ ситуації з української мови на німецьку.

Знайомство.

Вільний час.

Сім'я.

Замовлення в ресторані.

Розпорядок дня.

Життя у місті.

Квартира.

Рідне місто.

Перелік граматичних тем курсу

Особові займенники в називному відмінку.

Відмінювання дієслів в теперішньому часі.

Просте розповідне речення, питальне речення, зворотній порядок слів в реченні.

Заперечення nicht/kein-.

Відмінювання дієслів в теперішньому часі.

Родовий відмінок власних назв.

Множина іменників.

Присвійні займенники в Akkusativ.

Модальні дієслова müssen, können, wollen, dürfen.

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала). Якщо студент на іспиті (диференційованому заліку) з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота	лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота		
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Інформація про себе									
1.	Тема 1. Знайомство	25		16	9				
2.	Тема 2. Вільний час	25		18	7				
3.	Тема 3. Сім'я	25		16	9				
	Разом за змістовим модулем 1	75		50	25				

Змістовий модуль 2. Повсякденне життя									
1.	Тема 1. Замовлення в ресторані	25		16	9				
2.	Тема 2. Розпорядок дня	25		18	7				
3.	Життя у місті	25		18	7				
	Разом за годин за модулем 2	75		52	23				
	Усього годин	150		102	48				

10. Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси)

Методичне забезпечення

1. Motive. Kompaktkurs DaF. A1. Kursbuch. Lektion 1-8 / [Krenn W., Puchta H.]. München: Hueber Verlag GmbH, 2015. 72 S.
2. Motive. Kompaktkurs DaF. A1. Arbeitsbuch. Lektion 1-8 / [Krenn W., Puchta H.]. München: Hueber Verlag GmbH, 2015. 68 S.
3. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme! Самоучитель німецької мови (у двох томах). Том1. / Наталія Федорівна Бориско. К.: Логос, 2019. 480 с.
4. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme! Самоучитель німецької мови (у двох томах). Том2. / Наталія Федорівна Бориско. К.: Логос, 2019. 512 с.
5. Аудіозаписи - до підручника «Motive» www.hueber.de/audioservice
- до підручника Бориско Н.Ф. Самоучитель німецької мови.
- Doris Middleman "Sprechen. Hören. Sprechen".
6. Література для домашнього читання.

Базова

1. Motive. Kompaktkurs DaF. A1. Kursbuch. Lektion 1-8 / [Krenn W., Puchta H.]. München: Hueber Verlag GmbH, 2015. 72 S.
2. Motive. Kompaktkurs DaF. A1. Arbeitsbuch. Lektion 1-8 / [Krenn W., Puchta H.]. München: Hueber Verlag GmbH, 2015. 68 S.
3. Motive. Kompaktkurs DaF. A2. Kursbuch. Lektion 9-18 / [Krenn W., Puchta H.]. München: Hueber Verlag GmbH, 2015. 72 S.
4. Motive. Kompaktkurs DaF. A2. Arbeitsbuch. Lektion 9-18 / [Krenn W., Puchta H.]. München: Hueber Verlag GmbH, 2015. 68 S.
5. Motive. Kompaktkurs DaF. B1. Kursbuch. Lektion 1-8 / [Krenn W., Puchta H.]. München: Hueber Verlag GmbH, 2015. 72 S.
6. Motive. Kompaktkurs DaF. B1. Arbeitsbuch. Lektion 1-8 / [Krenn W., Puchta H.]. München: Hueber Verlag GmbH, 2015. 68 S.
7. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme! Самоучитель
8. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme! Самоучитель німецької мови (у двох томах). Том2. / Наталія Федорівна Бориско. К.: Логос, 2019. 512 с.

Додаткова

1. Бориско Н.Ф. Deutsch intensiv. Интенсивный курс німецької мови / Н.Ф. Бориско, Н.В.Безсмертная, Н.А. Красовская. К., 2019. 396 с.
2. Jin F. Grammatik aktiv. Übungsbuch / Friededrike Jin. Berlin: Cornelsen Verlag, 2021. 256 с.

3. Middleman D. Sprechen. Hören. Sprechen / Doris Middleman. К.: Методика, 1998. 112 с.
4. Duden, Aussprachewörterbuch, 1995. 794 с.

Електронні джерела

<http://www.hueber.de/motive/>

<http://www.hueber.de/deutsch-lernen/>

<http://www.vitaminde.de/>

<http://www.dw.com/de/deutsch-lernen/>